

[Vagn Bro.]

at det maaske snarere er adskillige Professorers Skyld, at de ikke kommer i et nærmere Forhold til Studenterne, end det egentlig er Antallets Skyld, og paa den anden Side er jeg tilbøjelig til at tro, at de 5 000 ikke vil blive formindsket saa forfærdelig meget. Lad os tænke os en Afgang af 500, det vilde jo betyde saare lidt i dette specielle Forhold, og jeg er da ikke tilbøjelig til at tro, at der vilde blive Tale om mere foreløbig for et nyt Universitets Vedkommende.

Men dertil kommer endelig dette, at naar vi saaledes, som det hedder, skaber et nyt Universitet paa bar Bund, vil der gaa lange, lange Tider, før det bliver almindeligt at gaa til dette. Der vil tværtimod være mange, der stadig vil søge hen til det traditionstro Universitet, Universitetet med den megen Berømmelse. Dér vil de egentlige Videnskabsmænd søge hen som det Sted, hvor de vil mene, at de kan faa det meste ud af deres Arbejde.

Skulde der imidlertid ad Aare være Brug for et Universitet i en anden Tid end den, vi nu befinder os i, vil jeg gerne føje til, at jeg intet skulde have imod, at det kom til at ligge i Jylland. Men jeg vilde rigtignok mene, at saa skulde dette Universitet fra første Færd af anderledes slaas fast som et særpræget Universitet. Her er det stadig væk en filosofisk Prøve og et medicinsk Fakultet, og det vil komme alt sammen paa Rad og Række. Det burde efter mine Begreber langt snarere — og det kunde ogsaa langt lettere bygges op paa bar Bund — være et Universitet til Udvikling af og til Forsvar for dansk Aand, nordisk Historie og de nordiske Landes Kultur.

Og skulde det ske, at der blev oprettet et saadant særlig dansk-nordisk Universitet, nærer jeg — og det berører ogsaa det økonomiske — ikke Skygge af Tvivl om, at der vilde kunne indsamles Beløb, der kunde danne det første Grundlag, som fuldt ud vilde kunne opveje de mange — og det skal anerkendes — offervillige Beløb, der er skaffet fra Aarhus' Side. Jeg nærer ikke Skygge af Tvivl om, at andre Lejre og andre Dele af Folket vilde kunne skabe et Grundlag, der fuldt ud kunde svare dertil.

Og skal vi endelig have et Universitet til, skal vi forlade København helt? Hvorfor skal vi forlade København helt? Hvorfor skal vi forlade Hovedstaden med de forskellige Skavanker, der er udviklet af tidligere Talere, og gaa over til den næststørste By

i Landet? Maa jeg som en Indskudsbemærkning til det ærede Medlem Hr. Holstein sige, at jeg tror nu ikke, at de uheldige moralske Forhold, som det ærede Medlem oprullede, er slet saa slemme og heller ikke under de nuværende Forhold her i København. Var det ikke rimeligt at henlægge et College-System, der jo ikke alene har hævdvunden Tradition i England, men ogsaa i andre Lande, til Landdistrikterne eller mindre Byer, hvor man netop kunde drive den Sport, som mere og mere i Nutiden gaar ind i selve Undervisningen?

Maa jeg til Slut sige, og jeg kan dér være enig med det ærede Medlem Hr. Pürschel, at det forekommer mig, at vi netop for Tiden her i Rigsdagen baade kan føre en principiel Diskussion om Betydeligheden af et Universitet og en Diskussion om det bedste Sted for det til Ende. Efter manges Mening er den økonomiske Situation, vi for Tiden befinder os i, ikke af den Art, at vi skulde lægge Grund til de store Ydelser fra Statens Side, som maa komme.

Jeg vil ikke skjule, at de Betragtninger, mit Partis Ordfører fremsatte, var af den Beskaffenhed, at jeg i nogen Maade føler mig beroliget. Jeg kan ogsaa slutte mig til hans Udtalelse om, at vi under Udvalgsbehandlingen maa fastslaa visse Bestemmelser om, at vi ikke belastes yderligere. Men tilbage bliver, det erkender jeg, at jeg ikke har den samme Tro fuldt ud som det ærede Medlem Hr. N. Neergaard dertil. Det er ganske uomtvisteligt, og det blev der ogsaa givet Udtryk for ikke mindst af det ærede Medlem Hr. Holstein, at som Tiden gaar, vil det blive et nyt Universitet med Krav om nye Udviklinger, et Universitet, der fuldt og helt kommer til at hvile paa den danske Statskasse. Og hvis vi faar et Universitet derovre, vil det blive saare vanskeligt for Rigsdagen at sondre mellem Ønskerne fra Københavns Universitet og fra Aarhus Universitet.

Ud fra disse Betragtninger tror jeg, vi skal føre den teoretiske Diskussion til Ende i den Tid, vi nu er inde i. Jeg nærer ikke Skygge af Tvivl om, at det danske Folks store og overskyggende Flertal, bortset fra de forskellige teoretiske Standpunkter, vil finde, at det at grundlægge et nyt Universitet i en Tid som denne ikke alene er overordentlig farligt, men ogsaa besynderligt under Henviisning til de mange alvorlige og vanskelige Forhold, som vi nys har drøftet her i Rigsdagen.